

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 28,50 + 1,50 (HST) = 30 kan. dolarů Cena 2,85 + 0,15 (HST) = 3,00 dolary.	Agreement # 40005374/ Registration # 09089	Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku! ISSN 1186-9283 (Print) ISSN 1923-1784 (Online)
	J	

No. 6.

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

(586.)

Thursday,

Vol. 28.

June 21,

2018

Published by ABE, P. O. Box 176, Toronto „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

Tel.: 416/530-4222, Praha: 222-261-811; E-Mail: abe@satellite1-416.com

satellite1-416.com — zpravy.org — zpravy.ca — spravyc.ca — satellite416.com

Povídání s Terezkou Voříškovou

Vloni jsme měli možnost při festivalu českého filmu *Czech that film* vidět režiséra Jana Hřebejka. Letos byla hostem herečka Tereza Voříšková, která ztvárnila roli ve více než třiceti českých filmech. Po závěrečném filmu Jana Svěráka *Po strništi bos* ji představil divákům v kině Revue český konzul v Torontu Ivan Počuch. Tereza vyprávěla různé příběhy z natáčení. Jaké měly problémy s malým Aloisem Grecem, který hrál Edu Součka. Zavzpomínala na Jana Třísku. Přiblížila natáčení v bouři na poli a jak se dělá umělá vichřice. O den později umožnil český konzulát pro česká media setkání s herečkou, která hrála ve filmu mladou hodnou maminku.

ABE: Terezo, brzy budete mít narozeniny, jste rak. Rak chodí dopředu i pozpátku, je to obojí.

TV: Ano, mám ráda obojí.

ABE: V divadle *Komedie* hrajete v Shakespearově hře *Romeo a Julie*, umíte dobře anglicky, používáte originálu nebo se soustředíte pouze na české překlady?

TV: Musím přiznat, že jedu podle českého překladu. Některým výrazům zkrátka nerozumím a i v češtině to čtu ve dvou nebo třech překladech a pak teprve mi to dává hlubší smysl. I když představení na jevišti vypadá jednoduše, tak ve skutečnosti jsou jednotlivé myšlenky dost složité.

ABE: Přetváříte si to ještě dál?

TV: Záleží na představení. Při Letních Shakespearovských slavnostech měla režii dvojice SKUTR (Lukáš Trpišovský a Martin Kukučka), kteří jsou alternativními režiséry. Dávali mně dost prostoru, na rozdíl třeba od Švandova divadla, kde jsem také hrála. Zde to bylo možné, ale většinou to nejde. Faktem je, že režiséři alternativního divadla vyškrtali hodně z textu a nechali tam pouze kostru o lásce a o nevráživosti. Takže díky tomu byl prostor pro fantazii a improvizaci.

ABE: My jsme vás mohli vidět ve filmu *Po strništi bos*, který volně navazuje nebo spíše časově předchází filmu *Obecná škola*, který byl natočen, když jste byla ještě malá. Zaujal vás nějak tento film? Když se ohlédnete zpátky, chtěla byste v něm hrát?

TV: Musím přiznat, že miluji nejen filmy Jana a Zdeňka Svěráka, ale veškerou jejich tvorbu. Nezávisle na tom, že teď jsem hrála v tomto filmu. Od malička nám rodiče pouštěli jejich pohádky. Také znám všechny jeho písničky a knížky... Když jsem se šla ucházet o roli v tomto filmu, tak jsem byla jejich velkým fanouškem, znala jsem nejen knihu, ale dokonce jsem ji znala i v audio-podobě. Dokonce to byl můj dárek k vánocům. Svěrákovy věci jsou pro mne něčím, k čemu nás rodiče vedli. Četli nám knížky, pouštěli zvukové záznamy.

ABE: Kromě Jana Svěráka, koho máte ráda z mladých režisérů?

TV: To by měl Honza radost, když říkáte, že je *mladej*... Měla jsem krásné dva roky, protože se mi splnily moje filmové sny. Točila jsem s Janem Hřebejkem, s Petrem Zelenkou a zakončil to právě Jan Svěrák.

ABE: Takže režisérské hvězdy...

TV: Když jsem v patnácti začínala s filmem, tak jsem měla přání s nimi něco natočit a tohle přání se mi splnilo snad během roku a půl. Jsou to zkrátka splněné sny.

ABE: Vy jste již jednou na Mezinárodním torontském filmovém festivalu byla...

TV: Nebyla...

ABE: Ale byla... Jenže to nevíte... S filmem *Alois Nebel*...

TV: No to je pravda, ale nevzali mne sem...

ABE: Film je z roku 2011, jak se vám v něm hrálo?

TV: Ono to je složitější. Film je animovaný a proto je to pro herce těžší. Musíte používat naprosto jiné výrazové prostředky. Ohlasy na tento film byly v Čechách naprosto odlišné. Někteří lidé ho zbožňují, jiní ho nemají rádi.

ABE: Navíc je zde problematika odsunu Němců...

TV: To je citlivé téma. Musím přiznat, že ten film miluji. Je to meditace Tomáše Luňáka.

ABE: Jak sama se díváte na období, o kterém byl tento film natočen?

TV: Vzhledem k tomu, že můj dědeček má německé předky a moje babička je Ukrajinka, která se ve třech letech dostala do Prahy, když její babička šla s krávou pěšky a pak musela hledat svoje děti... Tak tyto příběhy, kdy lidé ztratili svůj domov, jsou pro mne emotivní a sentimentální. Pociťuji to i včera při představení, kdy v hledišti seděli lidé, kteří žijí zde v Kanadě, ale jsou to Češi, někdy již Kanadáni, ale stále cítím ten stesk po domově.

ABE: Nezaskočilo vás to? Třeba emigrantský sentiment po Sokole?

TV: Musím říci, že jsem i z těchto vzpomínek měla husí kůži a byla jsem podobně jako oni stejně sentimentální.

ABE: Říká se, že pro lidi v emigraci se zastaví čas v okamžiku, kdy odejdou... Měla jste tento pocit při promítání?

TV: Ano.

ABE: Myslíte si, že film *Po strništi bos* je oslovil víc než *Obecná škola*?

TV: Podle mne by tento film bez *Obecné školy* nedával smysl. Určitě by nebyl tak silný. Sentiment *Obecné školy*, což je úžasný film, svým způsobem kontrastuje s tímto filmem. To spojení právě vyvolává určitý zážitek.

ABE: Vy hrajete ve filmu *Po strništi bos* maminku... Hrajete krásnou, milou, vlídnou maminku na rozdíl od neurotického tatínka. Jak je to pocit hrát mladou maminku, protože dnes tak mladé maminky téměř vyhynuly? Dnes mají většinou manželé děti až po třicítce...

TV: Pro mne to byl krásný pocit, moje máma je extrémně milující bytost, která nám dětem dala strašně mnoho, až moc. Měla jsem hezké dětství a byla jsem od malička mezi dětmi. Byli jsme obrovská rodina, kde děti rotovaly. Byla to pro mne absolutně představitelná situace. Sama jsem si představovala, že budu mít děti podstatně dřív, jako měla moje maminka, ale to se stále neděje. Nechávám tomu volný průběh. Pro mne představa, že mám dítě, není cizí. A do té role jsem se snažila vnést selský rozum, který měla moje máma.

ABE: Takže jste kopírovala svoji vlastní maminku...

TV: Přesně tak! Zkrátka jsem ji vytunelovala. Většinou jsem vytunelovávala svoji sestru Sáru, která je o čtyři roky mladší. Většina mých postav je založená právě na ní. Na jejich charakterových vlastnostech, na tom, jak se chová. Teď jsem poprvé vykradla někoho jiného, tedy mámu. Když moje sestra tento film viděla, tak to okomentovala: „Uf, konečně mám pokoj, konečně bereš jinde!“

ABE: Vy jste hrála v seriálech v britském *Borgiové*, americkém *Missing (Pohřešovaný)* a v kanadském *Clay's P.O.V.* Takže vám není Kanada cizí...

TV: Nefilmovala se ale v Kanadě. To bylo založené na tom, že každá epizoda je v jiném evropském městě. Natáčelo se v Itálii, ve Francii, v Německu, Španělsku...

ABE: Takže něco jako Michael Moore *Where to Invade Next (Co napadneme příště)*...

TV: Něco podobného... Točil to kanadský režisér Paul Donovan. Od té doby miluji Kanadu. Jejich smysl pro humor. Velice se mnou prožívali předposlední volby, když jsem podpořila Karla Schwarzenberga...

ABE: Vy jste zase na oplátku prožívala volbu Donalda Trumpa?

TV: Spíš jsem se modlila, ale nevyšlo to...

ABE: Fascinuje vás kanadský multikulturalismus?

TV: Obrovsky! Jsem ráda, že jsem tu mohla být, protože jsem tu nikdy nebyla. U nás doma jsme neustále masírováni propagandou, strachem, že se na nás něco řítí... Je těžké pořád vysvětlovat, že tomu tak není. Prezidentské volby se odehrávají kolem problému dvanácti migrantů ze Sýrie. Jedná se o podobnou taktiku, jakou používá Trump. Jedná se o zastrasování lidí. Jsem ráda, že to tady funguje. Líbí se mi společnost, kde jsou vedle sebe Indky v *saree* s teniskami, vedle černošek s obrovskými náušnicemi a budeme se muset smířit s tím, že jediné, co je trvalé, je změna. Rasismus není cestou.

ABE: Vraťme se do Čech. Byla jste někdy na plzeňském festivalu *Finále*?

TV: Miluji ho, byla jsem tam a je to neuvěřitelně intimní festival. Je to neformální, mnohem méně oficiální než Karlovarský festival. KVIFF má světové jméno, dokonce tam měly premiéru i filmy, které získaly Oscara, zatímco FINÁLE má vnitrostátní dopad. Oba festivaly pomáhají tomu, aby se k Čechům dostaly i české filmy.

ABE: Děkuji vám za rozhovor!

S Terezkou Voříškovou rozmlouval na torontském konzulátu Aleš Březina, foto: lidovky

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK NEWSPAPER
published by ABE

P.O. Box 176, Toronto „E”,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222

E-mail: abe@zpravy.ca

abe@satellite1-416.com

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

www.spravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ

Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 11

Tel.: 222-261-811

ISSN 1186-9283 (Print)

ISSN 1923-1784 (Online)

Advertising rates: 22.00 per inch/col.

\$ 1.65 CDN per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 28.50 + \$ 1,50 (GST) = \$ 30,00,

pro ostatní svět CND/US \$ 45 .

v ČR 700 Kč, na Slovensku 30 eur.

PDF elektronicky \$ 20 - (dobrovolné)

V ČR 200 Kč, na Slovensku 8 eur.

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Tomáš Kaňa. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Nedeľa: 11:00, útorok, streda, a piatok: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Nedeľa 9:00, sobota: 17:00. Pondelok a štvrtok 9:00. Farár: Grzegorz Nowicki. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Slovenský grécko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle: 10:45.

Luteránský kostel sv. Lukáše, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Nejbližší bohoslužby: 8. 7., 12. 8., 9. 9., 21. 10., 18. 11. a 2. 12. ve 13 hodin, 24. 12. 2018 v 16:30.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Rowan Simmons, e-mail newdawnmoravian@bellnet.ca; www.newdawnmoravianchurch.org

Kat. bohoslužby mimo Toronto
Hamilton: Kostel sv. Cyrila a Metoda, 204 Park Street North., Hamilton, ON. - Ukončila svoji činnost 10. června 2018.

Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby: Budou oznámeny.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandiče: (Lyndale a Hirchey): 170 Hincley Avenue. Nejbližší bohoslužby: Budou oznámeny.

Kat. bohoslužby mimo Ontario
Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: Budou oznámeny.

VLADIMIR KABELIK

Shea Store, 1976

Limping Forward, Looking Back Remembering Prague After the Soviet Invasion

August 18 - August 25, 2018

Opening Reception: Tuesday, August 21, 2-5pm

Location: Project Gallery, Stephen Bulger Gallery

STEPHEN
BULGER
GALLERY

1356 Dundas Street West Toronto Canada
416.504.0575 bulgergallery.com
Tuesday to Saturday 11am-6pm

Česká televize Nová vize a Slovenský svet

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování ve středu v 3:00 a 7:00 hod. Ve čtvrtek v 23:00 hod.

na stanici OMNI 1

(V Torontu kanál 47/kabel Rogers 4, 169 a 520)

E-mail: novavize.ca@gmail.com

Adresa: 7-Auburn Ave. # 1, Toronto ON, M6H 2L6

Torontská odbočka ČSSK Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.
450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00.

Tel.: 416-439-0792

Klub seniorů při Osadě svatého Václava

496 Gladstone Ave., Toronto

se schází (kromě měsíců července a srpna)

každou první a třetí středu v měsíci ve 13 hodin,

před tím jsou od 12 hodin bohoslužby.

Satellite 1-416

jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin. Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Zásadně však neuvěřejneme články s rasistickým zaměřením, nepřátelské jiným národnostem nebo náboženstvím a podporující násilí.

Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskutuje sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků

v našich novinách.

Aktuální vždy v den vyjití novin.

satellite1-416.com

zpravy.ca

zpravy.org

spravy.ca

Toto číslo v PDF

www.6.satellite1-416.com

www.6.zpravy.ca

www.6.spravy.ca

Kalendář

Co se připravuje

v krajské komunitě v Kanadě

kalendar.satellite1-416.com

kalendar.zpravy.ca

kalendar.spravy.ca

Nové divadlo

O jednotlivých představeních

Nového divadla v Torontu

divadlo.zpravy.ca

NHL

Zpravodajství z NHL

nhl.zpravy.ca

Jak vyjdeme v roce 2018

6 - 21. 6. 2018

7 - 16. 8. 2018

8 - 27. 9. 2018

9 - 1. 11. 2018

10 - 6. 12. 2018

V roce 2019

1 - 7. 2. 2019

2 - 4. 4. 2019

Financial

Kursovni lístek

100 Kč	5,95 CDN
1 CND \$	16,80 Kč
1 EURO	1,53 CDN \$
1 CND \$	0,65 EURO
1 US \$	1,30 CDN \$
1 CND \$	0,77 US \$

Universal Currency Converter - 12. 6. 2018

1 CND \$	16,76 Kč
1 EURO	25,62 Kč
1 US \$	21,76 Kč

ČSOB - 12. 6. 2018

Toto číslo jsme dali do tiskárny

21. 6. 2018 v 15:00

Příští číslo vyjde:

16. 8. 2018

Uzávěrka: 10. 8. 2018

Kalendář

www.kalendar.zpravy.ca
www.vstupenky.ca

23. 6. (so) 14:00

Český a Slovenský den na
 Masaryktownu
 450 Scarborough Golf Club Rd.
 Scarborough, Ontario

26. 6. (út) 19:00

Lenka Lichtenberg's Masaryk
 Sextet
 Church of The Redeemer
 162 Bloor St. W., Toronto

21. 8. (út) 14:00

Limping Forward,
 Looking Back
 Remembering Prague
 After the Soviet Invasion
 Vernisáž výstavy fotografií
 Vladimíra Kabelíka
 Project Gallery Stephen Bulger
 Gallery
 1356 Dundas St. W., Toronto

2. 11. (pá) 20:00

3. 11. (so) 16:00 a 20:00

4. 11. (ne) 16:00

Nové divadlo
 Maja Prentice Theatre
 3650 Dixie Rd., Mississauga

Lenka Lichtenberg's Masaryk Sextet

vystoupí v kostele

Church of The Redeemer

162 Bloor St. W., Toronto

Úterý 26. června 2018 v 19 hodin

Volné vstupné

Obsazení:

Lenka Lichtenberg - Voice, keys, harmonium, live loops

David Buchbinder - Trumpet

Michael Herring - Double bass

Alan Hetherington - Drums, pandeiro, percussion

Anita Katakhar - Ttabla, voice

Demetrios Petsalakis - Guitar, lyra, oud

Projekt: „Masaryk, Národní písně. „

Vyznává se tak ze své lásky k lidovým písním rodné země.

Lenka byla dětskou členkou divadla Semafor. Po absolvování konzervatoře odjela do Dánska a posléze do Kanady. Během své hudební geneze vystřídala řadu stylů, po návštěvě Izraele však začíná studovat jidiš a orientuje se nejen na tradiční písně, kterým dává svoji osobitou podobu, ale i na autorskou tvorbu.

V jejím originálním stylu nazývaném „world fusion“ se uplatňují nástroje i interpreti různých kultur, převážně však indických a středně-východních.

Lenka má na svém kontě 9 CD. Je dvojnásobnou držitelkou kanadského ocenění pro nejlepší folkové CD (Canadian Folk Music Award, 2008, 2012). Dokument pod názvem „Lenka Lichtenberg: Písně pro oživlé stěny“ s ní v roce 2011 natočila i Česká televize.

Czech & Slovak Institutions**České velvyslanectví****Czech Embassy**

251 Cooper St.

Ottawa, ON K2P 0G2

Tel.: (613) 562-3875

Fax: (613) 562-3878

E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví**Slovak Embassy**

50 Rideau Terrace

Ottawa, ON K1M 2A1

Tel.: (613) 749-4442; 749-4450

Obch. zast.: (613) 748-1773

Fax: (613) 748-0699

Český generální konzulát**Czech General Consulate**

2 Bloor Street West, Suite 1500

Toronto, ON M4W 3E2

Telefon: 416-972-1476

Fax: 416-972-6991

E-mail: toronto@embassy.mzv.cz

Úřední hodiny:

pondělí, úterý, čtvrtek a pátek 09.00 - 12.00

Honorary consulate**of the Czech Republic****Calgary, AB****Honorary Consul: Jaroslav Jelínek**

850 - 10655 Southport Rd. SW

Calgary, AB T2W 4Y1

Tel.: (403) 269-4924, Fax: (403) 269-3939

E-mail: calgary@honorary.mzv.cz

Montreal, Quebec**Honorary Consul: JUDr. Hynek Žikovský**

2020 University, Suite 1920.

Montreal, QCTel.: (514) 316-4383

E-mail: montreal@honorary.mzv.cz

Vancouver, BC**Honorary Consul: Karel V. Galland P. Eng**

assistentka: Lenka Davidova

email: kgalland@ecofluid.com

adresa: 1700-200 Granville street, Vancouver

úřední hodiny: každý pátek 13:00-15:00

Victoria, BC**Honorary Consul: Jim H. Reed**

2555 Cotswold Road

Victoria, B.C. V8R 3S3

tel: 1-250-360-7418,

email: jim.synachor@gmail.com

Honorary viceconsul: Lenka Storzer

1652 Mountbatten Place,

Victoria, BC, V8S 5J9

tel: 1-250-888-1974

email: victoria@honorary.mzv.cz

úřední hodiny jsou vždy první středu v měsíci,

12:00 - 15:00

Honorary consulates**of the Slovak Republic****Calgary, AB:****Mr. Richard Wolffi, Honorary Consul**

424 Varsity Estates Place NW

Calgary, AB T3B 3B9

Tel.: (587) 333-6831, Fax: (206) 424-0205.

E-mail: richard@wolffi.com

Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC**Dezider Michaletz, Honorary Consul**

22, Place de la Madeleine

Dollard des Ormeaux, QC H9B 1W3

Tel.: (514) 421-2972, Mobil: (514) 585-2496

Fax: (514) 421-1583

slovex@sympatico.ca; slovex@slovex.com

Toronto, ON**Michael Martincek, Honorary Consul**

649 Brooker Ridge

Newmarket, ON L3X 1V7

tel: 647/290-9304 fax: 905/898-0166

slovakconsulateto@gmail.com

Jurisdiction: Province of Ontario

Vancouver, BC**Pavol Hollosy, MBA, Honorary Consul**

8691 Allison Street, Richmond, BC

Tel: 604.277.5774 • Cell: 604.910.4565

Fax: 604.277.5774 Email: phollosy@gmail.com

71. ČESKÝ A SLOVENSKÝ DEN

Sobota 23. června 2018 ve 13.00 h na Masaryktownu

ZALOŽENÍ ČESKOSLOVENSKA

- Bohatý kulturní program • Zábava pro děti • Tradiční tombola • Sportovní hry •
- Mše • Vatra • Občerstvení • Vstupné dobrovolné • Parkování zdarma •
- Info (416) 439 4354 office@masaryktown.ca • 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON

Letní Rádio Retro spojí dálky a knížky

Se začátkem léta spustí Český rozhlas další tematický stream uvádějící výběr archivních nahrávek tentokrát z rozmezí let 1952 a 2003. V prázdninovém programu se doplňují dva typické dovolenkové motivy – dálky a knížky. Přednost proto dostaly nahrávky, jejichž protagonisty jsou literárně činní cestovatelé. Nechybí dvojice Hanzelka a Zikmund nebo etnograf Miloslav Stingl.

„Vzhledem k dlouhodobé posluchačské oblíbě takzvaných audioknih vycházíme vstříc milovníkům mluveného slova, a to v podobě, která na CD a mp3 nosičích ke koupi není“ láká programový ředitel Ondřej Nováček. Podle něho by si například Rudolf Pellar jako interpret Cirkusu Humberto zasloužil bez přehánění nominaci v anketě Neviditelný herec.

„Jenomže ten snímek byl natočen už v roce 1957, takže jsme ho vytáhli opravdu z hlubin archivu“ dodává.

K největším raritám mezi poklady historického zvukového fondu Českého rozhlasu patří záznam úplně poslední Čtvrthodinky inženýrů Hanzelky a Zikmunda z roku 1952. Předcházelo jí nějakých 700 pořadů vzniklých na základě materiálu z jejich první cesty. „Posluchači se občas ptají, proč jim jejich dávné zážitky s dvojicí H+Z nezopakujeme a my stále znovu musíme odpovídat, že naši předchůdci tyto extrémně oblíbené relace tehdy prostě nezachovali“ objasňuje dramaturg Rádía Retro Tomáš Černý. „Poslední odvysílaný pořad se do archivu dostal až v nedávné době z amatérského záznamu na nepřilíš kvalitní, ale přesto cenné gramofonové desce.“ K dalším velkým jménům cestovatelů zastoupeným v programu letního rádia retro patří Miloslav Stingl a jeho Deset zastavení z někdejších Stránek na dobrou noc natočených v roce 1981. Uslyšíte také Mikroforum o reportážní cestě Pavla Jablonského do Nicaragui v roce 1984, pásmo o Albertu Vojtěchu Fričovi, vyprávění akademika Františka Běhoučka o ztroskotání

vzducholodi Italia v roce 1928, Meteor o Emilu Holubovi. Z literátů pak Jindřišku Smetanovou nebo Evu Kantůrkovou.

A protože nás baví vinylové desky a rozhlasový gramoarchív je plný skvělých titulů, hraje letní Rádio retro mezi slovesnými pořady také výběr ze starých jazzových alb Counta Basieho, Glenna Millera, Charlieho Parkera, případně Karla Velebného, Luboše Andršta nebo Jiřího Stivína.

Rádio retro „Dálky a knížky“ vysílá od 21. června do 20. srpna mimo jiné v multiplexu ČRo DAB+, digitální kabelové síti společnosti UPC Česká republika nebo webu rozhlas.cz. Zvuková smyčka se opakuje vždy po 28 hodinách.

Rozhlas.cz - Tomáš Černý

Evropa v přeměně, budoucnost EU

Vážená paní, vážený pane, obracím se na Vás s prosbou o spolupráci. Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, pražský think-tank věnující se otázkám evropské integrace, organizuje letos v červenci již 16. ročník svého letního programu European Summer School Prague.

Partnery projektu jsou Prague College a Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, a projekt je organizován pod záštitou Zastoupení Evropské komise v České republice.

Letošní program nese název „Europe in Transition: Exploring EU's Futures“ a bude se věnovat scénářům budoucího vývoje EU a výzvám, kterým EU čelí a bude pravděpodobně čelit. Uskuteční se v termínu 14. - 24. července 2018 v Praze.

Více informací naleznete na našich webových stránkách www.essprague.eu, facebooku: <https://www.facebook.com/europeansummerschool/> nebo ve videu z předloňského roku <https://www.youtube.com/watch?v=vhwprMAhL4s>.

Ráda bych Vás poprosila o sdílení této informace a materiálů prostřednictvím Vašich kontaktů a komunikačních kanálů.

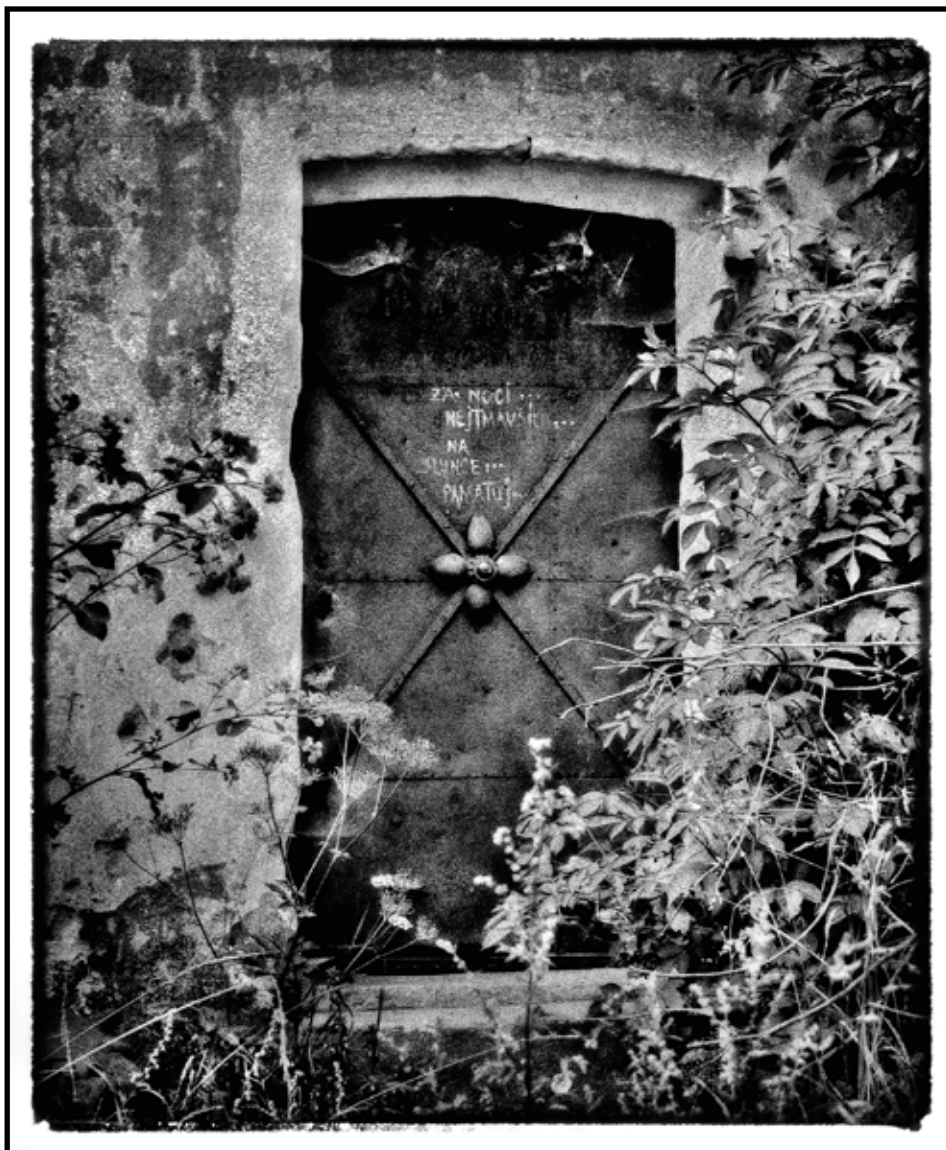
Předem děkuji za ochotu a přeji krásný den! S pozdravem

Michaela Kaňková

rl

Dvě výstavy Vladimíra Kabelíka

Před padesáti léty 21. srpna 1968 sovětské tanky přijely do Prahy. Znamenalo to konec nadějí pro mnohé umělce v Československu. Jedním z pamětníků toho dne je Vladimír Kabelík, který byl tehdy mladým studentem v Praze. Tvrdí, že ho tato skutečnost velice ovlivnila v pozdějším životě, kdy se rozhodl studovat dokumentární film. Letos v létě k tomuto výročí připravil dvě

výstavy. První začne v Toronto's Stephen Bulger Gallery (1356 Dundas St. W., Toronto) 18. srpna 2018 a má název *Limping Forward, Looking Back* (viz str. 2). Druhá *One Life – Two Cities* v Sheridan College's Creative Campus Galleries (Hazel McCallion Campus, 4226 Duke of York Blvd. Mississauga) zahájí 27. srpna 2018 a potrvá až do 14. prosince 2018. Obě výstavy ukazují Vladimírovy práce před jeho emigrací do Kanady v roce 1982 a po ní. Kanadský kurátor Stephen Bulger říká: „Kabelíkovy fotografie z Prahy jsou reflexí politické situace, která by neměla být zapomenuta a zpřítomňují nám i naši minulost. Autor fotografií k tomu dodává: „Je to pravda, šedivé fotografie z Prahy po roce 1968 jsou osobním vyjádřením ve skutečnosti šedivosti myslí po naší porážce, mnohem víc než osobní statečnosti a začínajících politických aktivit.“

Dr. Petr Munk Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
www.drpetermunk.com

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 416/533-0005

ČESKO-SEVEROAMERICKÁ OBCHODNÍ A KULTURNÍ KOMORA INC.

CZECH – NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE
AND CULTURE

909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2

Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: czechevents.novotny@gmail.com
www.czechevents.net

Trio Emila Viklického zakončilo letošní Nokturna

Před rokem jsme měli možnost vidět Emila Viklického a Jiřího Lábuse v pořadu poezie R. Carvera. Když jsme se spolu potkali v Torontu na letišti Emil Viklický přislíbil, že za rok přijede zpátky do Toronta a svůj slib splnil. V současnosti vystupuje v triu spolu s Františkem Uhlířem a Laco Troppem, které pro koncerty v Torontě nahradili kontrabasista Jon Maharaj a bubeník Ethan Ardelli. Tato trojice nejprve vystupovala v sobotu 26. května 2018 v Old Millu. Koncert na Masaryktownu byl o den později a bylo zajímavé sledovat kanadské

hudebníky, jak Emila Viklického doprovázeli při českých, či moravských písních jako *Láska, Bože, láska* nebo *Za hory za dolý*. Viklický se nevěnuje pouze jazzu, měl na něj velký vliv i Leoš Janáček. Sezóna 2017/2018 je tedy u konce a je nutné poděkovat Miloši Krajnému za řadu hezkých koncertů, které jsme měli možnost jak na Masaryktownu tak v Torontu u sv. Václava slyšet.

abe, foto: M. Gabánková

Torontská scéna

Vystoupení Pražského smíšeného sboru

Po festivalu českého filmu *Czech that Film* připravil český konzulát k 100. výročí vzniku Československa a 50. výročí obrodného procesu, který je ve světě znám jako *Pražské jaro* koncert *Pražského smíšeného sboru*. Koncert se konal v *Rosedale United Church*. V úvodu zazněly česká a kanadská hymna. Osobně bych asi bral k těmto výročím raději

československou hymnu, tak jak jsme ji znali z doby, kdy Československo ještě existovalo před sametovým rozvodem. Přítomně uvítali český generální konzul Ivan Počuch, kanadskou stranu zastupoval vedoucí protokolu pro mezinárodní vztahy Jonathan Sauvé, za krajany i Sokoly promluvil Robert Tmej a za slovenskou stranu honorární konzul Michael Martinček. Z historických chorálů jsme slyšeli píseň *Svatý Václave* a *Ktož sú Boží bojovníci*. Zajímavé bylo propojení Janáčka s Dvořákem. Je málo známou skutečností, že oba velikáni české hudby se dobře znali a dokonce trávili spolu dovolenou. Z novější duchovní hudby to byl Peter Eben *Cantica Comeniana* a hudba Zdeňka Lukáše, člena skupin *Quatro*, kam patřili i Sylvie Bodorová, Luboš Fišer a Otmar Mácha. Z jeho díla jsme slyšeli výběr z *Missa Brevis* a *Tři písně o lásce*.

Při recepci po koncertě jsme se mohli setkat se členy sboru i s dirigentem Jiřím Petrdlíkem. Kromě zmíněného koncertu vystupoval sbor i při nedělních bohoslužbách ve stejném kostele a rovněž měl i jeden koncert v Hamiltonu v římsko-katolickém kostele sv. Josefa.

abe

Projekt *Czechoslovak Talks* vznikl v roce 2016 pod hlavičkou Nadačního fondu Dotek, který se finančně spolupodílel na realizaci celé řady aktivit spojených s českou krajskou komunitou v zahraničí. Skrze navázání úzkého kontaktu s krajskou komunitou jsme měli možnost seznámit se s mnoha inspirativními životními příběhy československých krajanů, i díky tomu vznikla následně myšlenka projektu *Czechoslovak Talks*. Hlavní činností projektu je sběr, zpracování a publikace příběhů českých a slovenských krajanů po celém světě – příběhů osobních vzestupů a pádů, příležitostí a překážek. Většina textů je publikována na webových stránkách projektu, další jsou určeny ke knižnímu zpracování.

V rámci stoletého výročí vzniku Československa připravujeme v rámci projektu vydání komiksové knihy *Příběhy našich krajanů*. Ve spolupráci s talentovaným mladým kreslířem Tomášem Pánkem se podílíme na zpracování unikátní komiksové knihy, skrze jejíž obsah bychom rádi veřejnost seznámili s inspirativními životními osudy lidí, kteří tvoří součást naší historie. Na základě doporučení místních krajských spolků jsme z každé části světa vybrali krajana, který svým významem patřil mezi uznávané osobnosti tamní krajské komunity. Komiksovou knihu tak budou tvořit příběhy Čechů a Slováků ze Spojených států, Kanady, Jižní Ameriky ale i Austrálie.

Staňte se součástí projektu Czechoslovak Talks!

Postačí, pokud nám svůj příběh sepišete a spolu s 2 – 3 fotografiemi zašlete na e-mailovou adresu m.kanakova@czechoslovaktalks.com. Následně Váš text necháme zpracovat editorem a zařadíme mezi další příběhy uveřejněné na našich stránkách www.czechoslovaktalks.com

The Czechoslovak Talks

Tel. CZ +420 732 361 325 | Tel. USA +1 (315) 636-6065

m.kanakova@czechoslovaktalks.com | www.czechoslovaktalks.com

Sto let od založení Československa v literatuře a hudbě

O další v seriálu programů k 100. výročí založení Československa se postaral Klub Martina Rázusa spolu s herci Nového divadla v Torontu. Z hudby se *Colegium musicum* (Jolana Bienek, Pavol Breiner a Andrej Pevný) věnovalo hlavně Dvořákovi a Suchoňovi. Svátkem je, když farář Ladislav Kozák vezme fujaru a něco zahraje z lidového folkloru. Doplnily jej zpěvem lidových písní *Láska, Bože, láska* a *Zelení hájové* Lenka Nováková, Soňa Pevná *Na kamenečku seděla*, Lenka Lichtenbergová rovněž zazpívala oblíbenou píseň Jana Masaryka *Ach synku, synku*. Dále Soňa Pevná připomenula slavné Slováky a fotografa Karla Plicku. Pamětník Josef Čermák se vrátil třemi vzpomínkami k Tomáši Garrigue Masarykovi: Vzpomenul na jedno setkání v dětství, na jeho pohřeb a na návštěvu u jeho hrobu v roce 1968.

Katarína Kozáková přiblížila vznik Československé republiky a podíl Milana Rastislava Štefánika. Kromě Lenky Novákové recitovali básně herci z Nového divadla Dáša Beláčiková a Bohdan Zatoškaňuk. Z poezie to byly básně Jaroslava Seiferta, Pavla Orszaga Hviezdoslava a Ivana Kraska. Bohdan Zatoškaňuk připomněl i Čapkovu hru *Hordubal*. V příběhu z roku 1933 se Juraj Hordubal vrací z Ameriky na Podkarpatskou Rus. Má představy o věrné ženě Polaně a milující dceři Haifě, ale vše je jinak. Hordubal je nežádoucí a manželka se správcem Štěpánem Manyou ho zabijí. V druhém díle je vyšetřování a třetí část je pohled soudu na celou událost. Bylo dobré, že se alespoň touto připomínkou vzpomnělo, že Podkarpatská Rus byla kdysi také součástí Československa.

abe

A PLACE INSTEAD / AU LIEU DE VELIBOR BOŽOVIĆ / TOMÁŠ HRŮZA

OPENING TUESDAY JUNE 12 AT 6PM – 8PM
GALLERY 17/18 – 251 COOPER STREET / OTTAWA
VERNISSAGE MARDI LE 12 JUIN 18 – 20H
GALERIE 17/18 – 251 COOPER STREET / OTTAWA

13.6. – 6.9.2018

MON - THU 9AM - 4PM
FRI 9AM - 2PM

LUN - JEU 9 - 16H
VEN 9 - 14H

G 17
18

Na otázky odpovídá Olga Richterová

1. místopředsedkyně třetí nejsilnější strany

Musím přiznat, že když jsem poprvé slyšel o *České straně pirátské*, připadalo mi to jako vtákovina. Jenže od roku 2009, kdy vznikla, udělala tato skupina mladých lidí hodně práce. Program strany se zaměřuje na politickou transparentnost, osobní odpovědnost politiků, boj proti korupci, podporu malých a středních podniků, předcházení daňovým únikům a odlivu kapitálu z Česka skrze zahraničně vlastněné firmy, financování místního rozvoje, účast veřejnosti na demokratickém rozhodování a ochrana občanských svobod. Strana také předložila návrhy a reformy v oblasti daní, vzdělávání, vědy, zdravotnictví, životního prostředí, kultury, průmyslu a obchodu, zemědělství, justice a zahraničních vztahů a není divu, že se stala trnem v oku velkým stranám. Na začátku mi obzvláště vadil třeba E-government (elektronická vláda) - veřejná správa prostřednictvím elektronických technologií. Nepřipadalo mi to zrovna nejšťastnější a připadalo mi to diskriminační vůči těm, kteří internet neovládají. Jenže dnes vidím daleko větší nebezpečí nikoliv tom, že někdo neovládá internet, ale v internetové nevědomosti. Před posledními volbami jsem se podíval do programu této strany a připadal mi nejlepší. Souhlasím s předsedou Pirátů Ivanem Bartošem, když říká: „Technologie, které máme nyní k dispozici, nám mohou úžasně pomáhat a ve finále všem lidem ulehčit život. Nesmí se ovšem stát nástrojem digitální totality.“ Když se mi naskytl během květnové návštěvy Prahy možnost hovořit s 1. místopředsedkyní Pirátské strany, uvítal jsem to a zašel jsem za ní do její skromné kanceláře v přízemí na Francouzské ulici a první moje otázka se týkala právě technologie.

ABE: Když v roce 1997 Garry Kasparov prohrál svůj zápas s *Deep Blues*, byl v obrovské depresi a tvrdil, že IBM podváděla. Pak dodal a kdyby nepodváděla, tak je naše situace ještě horší, protože je zde něco, co již nemůžeme kontrolovat, co ovládá nás. Nemáte pocit, že Piráti staví příliš na technokracii?

OR: Jsme strana techno-optimistů, ale uvědomujeme si toto nebezpečí a situaci stále testujeme. Proto dnes víme, že lidský kontakt nic nenahradí. V demokracii je zapotřebí kvalitní dialog, lidské setkávání, nemyslím si, že by si *piráti* toto nebezpečí neuvědomovali. Je to novátorské hnutí v tom, že hledá rovnováhu mezi osobním setkáváním a technologickým dialogem jiným způsobem.

ABE: Mohla byste vyčíslit, kolik času strávíte na počítači a kolik v osobním kontaktu?

OR: Díky tomu, že nás je v poslanecké sněmovně 22, dále zasedáme v poslaneckém klubu, hovořím s ostatními poslanci. Najednou zjišťuji, že netrávím téměř žádný čas na počítači, ale veškerý čas na jednání s lidmi. Je to možné také díky tomu, že mám perfektní tým asistentek, co mně zajišťují podklady a domlouvají mi schůzky. Například za posledních deset dnů jsem byla za *Piráty* v Prostějově, kde organizovali debatu k vyloučeným lokalitám. Byla jsem v Brně na festivalu *Těhotenství a rodičovství* a na setkání s brněnskými *Piráty*. Dále jsem byla ve Zlíně, kde zahajovala *pirátská* kampaň Aleše Fuxy do senátu, který však nepostoupil. Byla jsem v Ústí, abych se podívala, jak to vypadá v centru, kde jsou vybydlené domy. Tohle vše jsem před tím nemohla dělat, ale teď mohu.

ABE: Jak vidíte celou situaci ve srovnání s ostatními stranami? Uvědomují si také toto nebezpečí? Nemají *Piráti* nevýhodu v tom, že jim lidé nerozumějí?

OR: To je otázka mediální gramotnosti. Podle mne se jedná o cestu od současné reality k určitému ideálnímu stavu. To je velice obtížná záležitost, kterou se musíme učit nejen my *piráti*, ale i ostatní. Dám konkrétní příklad. Před nedávnem jsem byla v ženské věznicí ve Světlé nad Sázavou s komisí pro rodinu. Bylo tam se mnou osm dalších poslanců a poslankyň a hodně silně jsem vnímala, jak se tam snaží využít moderních trendů ve vězeňství a jak se snaží, aby se tito lidé zařadili do společnosti poté, co jim skončí trest. Zároveň je ve společnosti velká neochota podporovat vězně. Je tam osm žen na celách, kde by měly být maximálně čtyři. Vzhledem k tomu, že jsou všeobecné obavy z kriminality, není šance, aby se postavil nějaký objekt jinde. Navíc není šance, aby ženy byly blíže k svému domovu. To je realita, s kterou se nemůžeme smířit, ale na druhou stranu s tím musíme počítat. Nemůžeme se tvářit, že vytvoříme malokapacitní věznic, kde by byly dvě ženy na jedné cele. Tím, že bychom tohle vyžadovali, by se ničemu nepomohlo. Při tom je to trend, který pomáhá tomu, aby se lidi ve vězení nějak proměnili. Musíme hledat určitý kompromis.

ABE: Jste v tomto názoru v poslanecké sněmovně ojedinelá, nebo je vás víc, kteří vidí tuto cestu?

OR: Bylo nás tam osm a všichni jsme viděli, že jsou místnosti přeplněné. Pokud máte více informací, dostanete se vždy do rozporu s tím, co si myslí běžná veřejnost, která má povrchní vědomí. To, co si nejen já, ale i ostatní ve sněmovně uvědomujeme, že zlepšit informovanost veřejnosti mohou udělat pouze média. Politika se pak dostane do rozporu s obecným povědomím, co je dobré a správné. To budí pnutí. Je otázkou, jak v této situaci fungovat. U složitějších aspektů je nutné se věnovat něčemu, co je nezpochybnitelné a neuhýbat z toho. Já osobně se věnuji porodnictví, které je tématem generujícím konflikty. Je těžké v této oblasti dělat informované rozhodnutí a je důležité, aby lidé měli přístup k tomu *pro a proti*.

ABE: Jak chcete zaručit, aby lidé byli informovaní z obou stran?

OR: My můžeme hlavně podpořit vyváženost informací z

obou stran. Nesmíme se nechat strhnout na žádnou stranu těchto názorových sporů, protože máme nějakou *Ústavu*, máme listinu *Práv a svobod*. Máme svobodu práva na přesvědčení, svobodu svědomí a v těchto věcech není zapotřebí něco měnit. Je zapotřebí udržovat respekt ke svobodě volby.

ABE: Zabýváte se porodnictvím. To je začátek života, na druhém pólu lidského života je odchod z tohoto světa. Jaký je tedy postoj k eutanázii?

OR: To je velmi komplikované téma, které souvisí s kvalitou paliativní péče a jak funguje ve zdravotní institut předběžně vysloveného přání. Jako *Piráti* chceme umožnit to, že člověk, který za určitých podmínek už nechce žít, aby měl tuto možnost, ale aby díky dokonalé péči této možnosti využívalo co nejmenší množství lidí. Je nutné, aby se nikdo necítil, že je nucen, aby opustil tento svět. Musíme si však uvědomit, kam až došla lékařská věda a druzí nemohou rozhodovat za nás, když již žít nechceme.

ABE: Ale ani naopak...

OR: To rozhodnutí má být na nás. Dnes lékaři tato rozhodnutí již činí u nákladných léčebných postupů. Rozhodují, kdy pokračovat s léčbou a kdy ji ukončit. Je důležité netvářit se, že se to vyřeší samo.

ABE: Podle psychologa dr. Matějčka v listopadu 1948 překvapivě v prezidentských volbách Truman porazil Deweyho, protože hovořil k lidem s IQ 100, zatímco Thomas E. Dewey hovořil k lidem s IQ 120 a proto prohrál.

Lidé mu nerozuměli. Co chcete dělat se situací, kdy vám lidé přestanou rozumět, protože hovoříte pro lidi s příliš vysokou inteligencí?

OR: Na začátku je vždycky průkopnická myšlenka, kterou nese určitý typ lidí. Ti většinou nebyvají úplně blbí, potom se to hnutí stane masovější a přiblíží se veřejnému mínění. Je na nás, jak tento růst k větší rozmanitosti a současně i standartnosti zvládneme. Máme k tomu určený i tým, který se musí s touto transformací popasovat. Doufáme, že se v budoucnu řada lidí zapojí do našich aktivit. To je stav ke kterému směřujeme, ale nechceme tam jít příliš rychle.

ABE: Nemáte strach z toho, co se stalo ve Spojených

státech v poslední době v Trumpově administrativě, že vy proboujete určité věci, máte pocit, že je to hotové a najednou vás to vrhne zpátky?

OR: Proto jsem hovořila o tom, že nelze prosazovat věci silou a rychle na úkor společenského konsensu. Nemohu si říci, že tak, jak to vidím já, že to je jediné správné a zapomenout na to, že sedmdesát procent lidí má opačný názor. Pokud je zapotřebí něco změnit, tak je nutné na tom pracovat, informovat veřejnost a přesvědčit ji.

ABE: Jak chcete řešit školství, jeho rozmanitost, kvalitu vysokých škol?

OR: Nikde na světě nemají všechny školy stejnou úroveň, ale co je důležité, aby školství bylo rozmanité. Lidé mají rozličné talenty a potřebují různé školy. Problém českého školství je dvojitý: velký konzervatismus v tom, jak se učí a co se učí. Dále nízké platy pedagogů. Na to není zvláštní recept. Pouze pomalu vše zlepšovat, přidávat na platech a umožnit všem, kteří chtějí pracovat ve školství, aby mohli. Je nutné také, aby byly rozličné školy v regionech, nikoliv pouze v Praze a umožnit vznik paralelních škol zakládáných rodiči.

ABE: Jakým způsobem chcete podpořit studium v zahraničí?

OR: Program *Erasmus* funguje skvěle. Studium v zahraničí je jednou z nezpochybnitelných hodnot členství v EU. Něco, co využívají tisíce Čechů ročně a velice důležité je, že zahraniční studenti mohou jezdit sem. Mohou zde studovat v angličtině a jsou to kvalitní programy. Tato zkušenost pak umožní mladým lidem dívat se na Evropu jiným pohledem.

ABE: V čem jsou další přednosti EU a v čem jsou její nevýhody?

OR: Velikou předností je právě svoboda pohybu, nejenom v turistickém smyslu, ale že lidé mohou pracovat po celé EU. Existuje pohyb služeb, pohyb zboží, což se nám zdá dnes samozřejmé, ale ve skutečnosti je to velká hodnota. Studijní programy v zahraničí se začínají projevat již dnes. V průzkumu mínění mladých lidí je znát, že si třeba zkusili to, co to je být cizincem, jak těžké je pochopit cizí kulturu, nerozumět všemu. Být mimo svoje zázemí, žít s malým množstvím peněz. Takováto zkušenost učiní z člověka někoho, kdo chápe různé lidi a člověka, který rozumí komplikovanosti světa. Nevýhodou je, že lidé neviní za neúspěchy sebe, ale svádějí to na EU. Při tom Česko má v EU své zástupce, kteří by mohli určité věci vyjednat. Velice často se k nějaké směrnicí EU přidá ještě nějaké závaží, něco, co EU nechce, ale svede se to na ní a častokrát se stáváme *papežtější než papež*. Víme také o tom, že EU produkuje věci, které mně nevyhovují a je to jako s každým jiným parlamentem. Ani české zákony nejsou dokonalé. Je špatné, jak se plýtvá s penězi při stěhování parlamentu. Zemědělská politika není nejlepší, protože pokřivuje trh. Hlavní oříšek je ale v tom, přestat se vymlouvat na EU.

S Olgou Richterovou rozhovořoval v Praze Aleš Březina

Kostel duchů v Lukové

Byla jsem tam v sobotu, a i když jsem značně bloudila díky nemožné technické vymoženosti, kterou je navigace v autě. Přesto jsem nakonec k cíli dorazila a to, co jsem tam viděla a slyšela, si nemohu nechat jen tak pro sebe. To by byl totiž hřích.

Luková je hodně malá vesnice v severní části Plzeňska poblíž Manětína. Situovaná je na úbočí vrchu Chlumská hora s výhledem do krajiny. První zmínka je o ní už ve 12. století, tehdy to byl ještě Lukov. Veškerý její život a hlavně život církevní vždy podléhal blízkému Manětínu. V roce 1836 žilo v obci 542 lidí. Život probíhal v zemědělské práci, zdejší pole

byla vždy obdělávaná, dobytku bývalo poskrovnu, tři páry koní připadaly na tři místní vesnice. Venkovská stavení měla střední velikost, většinou byla všechna zadlužená. Do místní hospody chodili hlavně chalupníci, dopoledne na šnaps a večer na pivo a karty. Pokud se tancovalo, pak bývalo zvykem, že se tancovalo doma, většinou při harmonice. Na jaře se veškerá polní práce přesouvala na ženy a dívky, protože mužové odcházeli za lepším výdělkem do Karlových Varů a Mariánských lázní, ale i do Bavorska a Saska. V 90. letech 19. století žilo v Lukové ve 22 domech 108 obyvatel německé národnosti a 19 české. Po záboru českého pohraničí v roce 1938 se Luková stala součástí Říšské župy Sudety. Po roce 1945 muselo z obce odejít německé obyvatelstvo a dosídlení obce se už nikdy nepodařilo – jakousi malou záchranou se stali jen ti, kteří ve zdejších chalupách provozují rodinnou rekreaci a ta bývá omezená jen na letní měsíce. V roce 2011 zde trvale žili pouze čtyři lidé, dnes je situace o něco příznivější, ale žádný zázrak se také nekonal. Pro mne bylo zajímavým zjištěním, že zde žije trvale mladý pár, on Angličan a ona Mongolka. Těžko říct, co je do Lukové přivedlo, ale jsou zde prý šťastní. Každopádně v 1. polovině 19. století bývala obec živou obcí se školou, středověkou farou a fungujícím kostelem sv. Jiří. Do kostela se chodilo na mši v neděli, ve všední den býval prázdný. Kolem kostela byl a stále ještě je hřbitov – jeho osud byl také několikrát nakloněn k zániku. Dnes má malé množství původních českých hrobů, o které se viditelně kdosi, podle kytek, stará – německé hroby, které kdysi tvořily hlavní část hřbitova, prakticky zmizely – dozvěděla jsem se, že

odsunutě německé obyvatelstvo sem prakticky nepříjíždí, neboť jejich novým domovem se v Německu staly oblasti hodně vzdálené od Lukové.

Kostel sv. Jiří na zdejší návrší byl farním již v roce 1352, za husitství byl pobořen a pak znovu opraven. V 17. století byla Luková přidělena jako filiálka ke katolické faře v Manětíně a třicetileté války se projevil v Lukové dalším úpadkem. Roku 1796 zničil požár věž kostela a věž se zvony. Znovu následovala oprava s novorománskými a novogotickými prvky. Z původní gotiky se dochovalo velmi málo, pouze presbytář sklenutý žebrovou klenbou a sakristie. V roce 1968 se zřítla při pohřebním obřadu část stropu kostela a objekt byl uzavřen. Následující opravy byly jen ty nejnútnejší, aby se zabránilo zhroutil stavby. Kostel neuvěřitelně chátral, co ještě měl, se ukradlo anebo jinak zničilo, chybějící střechou dovnitř pršelo a voda dělala své zlo ve zbytcích interiéru. Kostel pomalu, ale jistě začínal mít podobu hrůzného objektu.

A právě v této době se objevil mladý student Jakub Hadrava ze Západočeské univerzity z Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni a požádal katolickou církev, zda by mohl v tomto zdevastovaném a prakticky odepzaném kostele realizovat svoji bakalářskou práci. Studoval fakultu umění a designu, ateliér Socha a prostor u prof. akad. sochaře Jiřího Beránka, který ho vyzval k sochařské výzdobě na opuštěných místech. Tak vlastně v roce 2012 vznikla Hadravova bakalářská práce na téma „Má mysl“.

Jakub Hadrava měl v sobě už během studia nadšení z prací v otevřené krajině a tak chtěl i podobně pojmut svou bakalářskou práci. Sám o tom říká: „Pochopil jsem, že síla sochy pramení z velké části z místa, kde je socha umístěna. A je-li s tím místem v souladu. V takovém případě vzniká synergie síly místa a sochy a může tak vzniknout neobyčejné spojení.“ Současně i pochopil, že takovým místem může být právě kostel. „Kostel, kde se člověk setkává s Bohem, se svým morálním učitelem, je místo, které je podle mého názoru k pěstování dobra v lidech.“ Po těchto úvahách začala Hadravova obtížná práce vyhledání opuštěného a prakticky zaniklého kostela. Nakonec se rozhodl mezi několika objekty a sice kostelem v Chebu - klášterním opuštěným komplexem, kterému hrozila definitivní zkáza každým dnem, kostelem sv. Anny v Olešné u Stráže, kde náletová a bujná vegetace už

měla objekt pevně ve své moci a konečně již popisovaným kostelem sv. Jiří v Lukové. Jakub Hadrava se nakonec rozhodl pro třetí možnost. Důvodem byla skutečnost, že zpusťšený kostel měl ve svém interiéru lavice, zdevastovanými okny se stále ještě dalo nahlížet dovnitř a církev o spolupráci měla zájem, protože kostel chtěla zachránit.

Pro interiér vytvořil třicet dva sádrových soch v životní velikosti představující věřící a modlící se. Postavy umístil sedící do lavic a některé nechal stát v prostoru kostela volně. Při jejich vzniku využil živé modely svých kolegů a kolegyně ze školy. Ty oblékl do nepromokavých pláštěnek a na ně pak řasil tkanou látku, předem namáčenou do sádrového roztoku. Výroba soch probíhala přímo v kostele. Původně měl v plánu udělat postav třicet tři, ale jeden z živých modelů proces výroby plastiky musel pro zdravotní obtíže vzdát a tak se v Lukové v kostele nakonec modlí postav třicet dva.

A začala senzace. O místo nastal neuvěřitelný zájem a do Lukové se začali hrnout turisté a to nejenom z Čech, ale doslova z celého světa. Stejný zájem projevují i nejrůznější televizní štáby. V kostele je k dispozici jakási kniha návštěv a skrývá v sobě podpisy z Ameriky, Kanady, Austrálie a celé Evropy. Na internetu jsem se dočetla, že se Luková se svým kostelem umístila mezi desítkou hrůzostrašných nejvyhledávanějších míst celého světa, především pro svou osobitou zvláštnost v pojetí a vyjádření určité nadpřirozenosti místa jako takového. Díky uvedenému zájmu má dnes kostel novou střechu a také věž prošla určitou rekonstrukcí – a ministerstvo kultury začalo objekt dotovat. Inu nastal zázrak!

Jakub Hadrava svými plastikami a hlavně nápadem navrátil místu jeho bývalou důstojnost, posvátnost a vnitřní porozumění a nejenom to. Dokonale se mu podařilo přiblížit návštěvníkům svět minulý, trvale spojovaný s modlitbou, lidskou pokorou a vírou v Boha. Kostel duchů, jak se mu mezi lidmi říká, funguje každou sobotu odpoledne od jara do podzimu a určitě stojí za návštěvu, protože něco takového se, opravdu, běžně nevidí. A připravte se na to, že se vám o tom bude v noci i zdát! Jakub Hadrava vlastně vytvořil nové poutní místo, není to ani Velehrad, ani Svatý Kopeček, ani Svatá Hora, je to docela zapomenutá maličká česká vesnička Luková. Pro lidskou pospolitost, porozumění a víru v Boha je to však místo neuvěřitelně zajímavé s obrovským lidským nábojem.

Jana Fafejtová – Praha

Ot'uknutá Ethiopie

3. pokračování

Addis Abeba je v pořadí zajímavých míst k návštěvě v Etiopii v průvodu až na posledním čtrnáctém místě. Je popisována jako hlučné, upospíchané, roztahané město, nabité kinetickou energií a s osmi měsíci modré oblohy a příjemným podnebím. S tím se vším souhlasím. Hlavní města beru jako pravdivá zrcadla navštívené země a myslím si, že z úcty k obyvatelům by se nikdy neměla vynechat. Nejenom, že zde najdeme Národní muzeum a další jiná stejně důležitá místa, k našemu plnému porozumění historie země, tradic, náboženství, kultury, složení obyvatel, umění, dnešní doby, atd., ale též zde nejvíce poznáme, rozloženou před námi jak na papíře, rozvíjející se její

Artist Tadesse Waregay - Ceremoniální příprava kávy

infrastrukturu a jakým směrem se ubírá. Minulost – přítomnost – budoucnost. Je to město staré kontra nové a celkem dost důvěrně jsem ho poznávala. Nová část má široké bulváry, rozlehlé parky, krásná super moderní nákupní střediska, nechybí bary, pivnice, i luxusní restaurace. Honosný prezidentský palác opodál. Velmi moderního stylu je např. budova *Africa hall*, (*Africká hala*), postavena v roce 1961 císařem Haile Selassie, je budovou UN (Společnosti národů), kde se konají sezení ekonomické komise pro Afriku. Zrovna v době, kdy jsem v Addis byla, probíhalo jedno z nich. Návštěva budovy je možná jen pro větší skupiny, anebo na dřívější zavolání, ale jak se říká, *liná pusa holé neštěstí*, je pro něco dobrá a já si nechtěla nechat ujít vidět jedno z uměleckých děl *Afewerk Tekl* významného etiopského umělce, (1932-2012). Jeho nádherná barevná mozaika, až monumentálně velké okno, které má 150 čtverečných metrů, je jedním z největších svého druhu na světě. Nově postavené pětihvězdičkové hotely, jako je např. *Sheraton*, *Radisson* nebo *Hilton*, jsou plně vybavené luxusní resorty, není třeba odtud ani vyjít ven, o vše postaráno, ale to záleží jen na vás, jestli ven půjdete, nebo ne, že ano? Mohu potvrdit v Hiltonu jsem si byla obstarat v kanceláři Ethiopian Airlines letenky. Anebo... se pomalým tempem vláčet přeplněnými ulicemi staré části města, dýchat prach a znečištěný vzduch, ale přitom se radovat ze sluníčka a modré oblohy, dát se do řeči s mladistvými prodáváči žvýkaček a cukrovinek, popít si kávy s bezzubými staříky u cesty ve stanu, podívat se do jednoho, dvou muzeí, navštívit nejstarší hotel a restauraci ve městě – *Itegu Taitu Hotel* - dopřát si zde vegetariánské oběda a po nachozených kilometrech pak navečer spláchnout denní prach chutným habešským pivem. Na to jsem se já vždy těšila!

Největším středem pozornosti návštěvníků Národního muzea je bezpochyby 3.2 miliónů let stará hominid (předchůdce dnešních lidí) *Lucy*. V roce 1974 mezinárodní složení paleontologů, pod vedením Američana Donalda Johansona, našlo její kosterní pozůstatky v *Awash* údolí v severovýchodní části země. Velice důležitý archeologický objev, svoje jméno dostala na základě písně skupiny Beatles - *Lucy in the sky with diamonds*, která po jejím objevu byla hrána ten večer donekonečna v kempu členů expedice. Její ostatky jsou uloženy právě ve zdejším muzeu a na výstavce je pouze plastová replika. Ale i tak bylo to úžasné vidět lebku ženy, 1.1 metru vysoké a vážící jen 29 kilogramů! Hominini, naši dávní předkové, byli vždy popisováni jako neobratní chodci. Měli dlouhá chodidla a prsty, stále uzpůsobenými k pohybu po stromech, a tak vědci předpokládali, jak se na nich po zemi stěží kolébali ze strany na stranu a našlapovali přitom na vnější stranu chodidel. Z nových poznatků se však zdá, že *hominini* zdárně chodili už před 4.4 milióny let a *Lucy* byla toho dokladem. V muzeu jsou její dvě identické kopie, jedna ležící, druhá stojící, výška i postoj přesně tak, jak jí vědci odhadli.

V muzeu je vystaven i obrovský masivní trůn a baldachýn posledního císaře, stejně tak drobné artefakty z dávné historie země. Co mě velmi upoutalo, byla výstava umění, datující se už od 14. století až do současnosti, zejména velké plátno *African Heritage* (Africké dědictví) *Afewerk Tekle*.

V hotelu jsem se blíž se seznámila s manželkou z Kalifornie a hned *jsme si padli do noty*. Po společné návštěvě Národního muzea a chutném obědě v přílehlé velmi tradiční restauraci s názvem *Lucy* – jak jinak!, jsme šli do nedalekého *Etnologického muzea*,

v bývalém císařském paláci, bonus této návštěvy. Obklopen nádherným parkem, na jehož pozemku se nachází i budovy státní university, je stále majestátním místem města. Vstupní brána potvrzuje jeho historickou důležitost. Na rozdíl od jiných muzeí uspořádaných od starověku až k novověku, tohle je uspořádáno velmi netradičně, a sice podle životního cyklu. Takže prohlídka nejdříve začíná u cyklu *Dětství*, následuje *Dospělost*, končíme *Úmrtím*. U každého z cyklů jsou vysvětleny, namalovány i graficky ukázány tradiční rituály, zvyklosti, i základní podstaty víry obyvatel, dozvíme se o jejich složení, o jejich původu i dnešnimu přístupu k životu. Nikdy nebyl kolonizován - fakt, který hrál velice důležitou roli v zachování si tradičních kultur všech národnostních skupin. I když se v Etiopii mluví osmdesát čtyřmi jazyky a dvěma sty dialekty, obyvatele lze rozdělit do devíti hlavních etnických skupin. Největší z nich je *Oromo*, 34.5% z celkové populace, kdysi nomádi, teď zemědělci, žijící v údolí na jih od Addis; druzí v procentním počtu jsou *Amharas*, 26.9%, kteří pro své vůdčí kvality byli dominující skupinou historie, politiky a společnosti od roku 1270 a dosáhli toho, že jejich řeč se stala oficiální řečí Etiopie. Další vyjmenovávat nebudu, ale všechny tyto etnické skupiny jsou stálými nosiči svých kultur a zvyků, nadále hrdě nosící a střežící si podstatné znaky a vlastnosti svého klanu, mezi něž patří i pomalované obličejové, nebo talířky mezi rty (*Mursi*). O tomhle o všem je v muzeu řeč.

Kupodivu, ložnice posledního císaře byla velmi střídmá, za to jeho šatna obrovská.

Ve druhém patře muzea/paláce je rozsáhlá výstava něčeho totálně rozdílného, ale stejně tak zajímavého. V bohatě zdobeném sále najdeme rozsáhlou sbírku náboženských obrazů, skládacích oltářů – *diptych*, *triptych* – křížů, magických svitků a ikon, při čemž sbírka ikon je největší na světě. Velmi zajímavé muzeum, jedno z nejlepších na jaké jsem toulkami světem narazila.

S návštěvou *Red Terror' Martyrs Memorial* (Památník mučedníků červeného teroru) jsem trochu otálela, bylo mi jasné, že to nebude příjemná návštěva, ale drastický pohled na život obyvatel v době *Derg* režimu za vlády plukovníka *Menghistu*. Památník byl otevřen v roce 2010, nevelký plochou, ale nahuštěn lidským utrpením. Dvě místnosti jsou věnovány pádu Haile Selassie a zbytek dokumentací hororů páchaných na životech obyvatel za dané vlády. Odhaduje se, že bylo umučeno a zavražděno přes půl miliónu obyvatel, stěny památníku jsou pokryty jejich fotografiemi s plným jménem i věkem. Ve vedlejší místnosti dvě velké skleněné skříně jsou plny jejich ostatků – kostí. I když v budově jsou dobře anglicky mluvící průvodci, tak si myslím, že je lepší si památník projít v tichosti sám, je to silně působící záležitost a věřím, že ke konci prohlídky žádné oko nezůstalo suché. Za co??? Proč???

Hned jak jsem vyšla z budovy, dala jsem si v sousedícím baru na uklidnění jednu *Coca Cola* a nebyla jsem jediná, kdo potřeboval to stejné.

Muzeum se nachází na samém konci velkého *Meskal Square* (náměstí), sloužící k shromažďování davů lidí při různých oslavách, ale i rebelii. Je i hlavním dostaveníčkem tzv. *taxikářů* a *průvodců*, kteří jak zahlédnou turistu, hned jsou u vás a plně k službám. V popředí náměstí řada vozidel nepopsatelných značek dávných ročníků a všech možných barev a hrdí majitelé stojící vedle nich. Slunce už bylo za obzorem a tak jsem se nechala nalákat a jela taxikem zpátky do hotelu. Taxikář, zřejmě kamarád

jednoho z *průvodců*, mi byl hned doporučen a k dispozici, cena domluvena a očekávala jsem adrenalinovou jízdu, která hned taky začala! Rozjžděli jsme se postrkem auta, do kopečků to řidič ani nezkoušel, to jsme jeli oklikou, převodovka nepřehazovala, stále druhá rychlost, už jsem byla připravena jít zbytek cesty pěšky, ale... dojeli jsme! Ocenila jsem, jak si řidič s autem - skoro vrakem – dovedl poradit a suverénně si počínal. Při výstupu mi ale musel otevřít dveře, měla jsem totiž pocit, že sama bych asi drátem zavřená neotevřela. Drobné i něco navíc si dal s poděkováním a úsměvem hned do kapsy, třeba to byly

Mladí prodáváči cukrovinek

jeho jedině dnes vydělané! Ještě dvakrát jsem jela taxikem, ale ten byl objednaný z hotelu, dobré auto, dobrý řidič, trojnásobná cena, ale scházel adrenalin! V hořejší části náměstí jsou běžecské dráhy, kde často mladí sportovci trénují, ale měla jsem smůlu, zrovna dnes zde nikdo neběhal. Na náměstí je i kancelář autobusové dálkové dopravy, uvažovala jsem, že s nimi pojedou do *Lalibela*, městečka vzdáleného 750 km na sever od Addis. Společnost doporučena v *Lonely Planet* jako luxusní a spolehlivá k cestování, stejně tak, jsem si ale chtěla vše omrknout, jenže u téhle se tedy pořádně *sekli*, bylo to něco podobného jako s tím taxikem. Autobusy odfené, plné prachu, rozbitá okna, žádné AC ani WC, teď jsem si představila 14 hodin se kodrcat v horku pouštní hornatou krajinou po prašných cestách, (asfaltka byla jen prvních padesát km), jet v autobuse plném upocených jedinců a vůni jídla, jevil se mi to tuově jako masochistická akce. Rozhodla jsem se pro druhou alternativu - letět. Když jsem pak seděla v letadle a dívala se dolů, kudy bych autobusem jela, věděla jsem, že jsem se rozhodla dobře. Vnitrostátní lety byly levné a hlavně krátké a ani občerstvení nikdy nechybělo. Na místo 14 hodin autobusem, jen hodina letu, kolik času jsem tak ušetřila! Letadla byla vždy plná turistů, hlavně Evropanů.

Ve statistických tabulkách je Etiopie jedna z největší rostoucí populací, ale také procento úmrtí na AIDS, jak mužů, tak i žen (prostituce) je zde poměrně vysoké, takže s růstem populace to není tak *horké*. Z toho důvodu je v zemi velké procento sirotků anebo dětí jen s jedním rodičem a často jsou dávány do útulků anebo je čeká život na ulici. Etiopie byla jednou ze zemí s poměrně snadnou možností jejich adopce. Časy se prý ale změnilly a v době, kdy jsem bydlela v hotelu, poznala jsem ráno při snídani několik manželských párů s právě adoptovanými dětmi. Většinou Evropané, ale spřátelila jsem se s jedněmi mladými rodiči z USA, kteří mi řekli o svízelných podmínkách adopce. Ale i tak, už měli malého Davida vedle sebe, krásného ročního kloučka, a oba zářili štěstím. Stejně i druhé rodičovské páry, se kolem svých malých ratolestí radostně točily. Říkala jsem si, jaké veliké štěstí tyto děti mají a jaké potěšení přináší svým adoptivním rodičům. Popřála jsem všem šťastného života. Po pěti dnech v Addis jsem vyrazila za hlavními pozoruhodnostmi Etiopie, kterými jsou určitě do skály vytesané kostely pod povrchem země v *Lalibela* z 13. století, *Unesco World heritage site*, nebo *Simien Mountains National Park* s nejvyšší horou *Ras Dashen* 4543 vysokou, *Gondar* – místo známé jako *Camelot of Africa* a další... O tom o všem ale až příště.

Přeji i vám dny nabité energií a touhou za poznáním.

Nad'a Humlová - Duben 2018

Lucy

Z bláta si život svůj uhnětem nebo ho ulijem z kovu?

Název článku je maličko pozměněný Hrubínův verš. Na rozkazovací otázku, kterou si klade, jsem nikdy neměl odpověď - jsme děti svých osudů, nebo jsou nám dány určité talenty a co s nimi uděláme, je na nás. Ale otázka se mi zdá spíš zaměřená na oblast mravní: dovolíme, aby pudy a instinkty modelovaly náš život nebo zvedáme výš a výše nebe. První tři měsíce tohoto roku byly nabitý fascinujícími událostmi: zimní olympijské hry v Pchjončeschangu v Jižní Koreji, bizární každodenní představení ve Washingtonu, premiéra filmů o legendární rodině presidenta Kennedyho a o papeži Františkovi a život české uprchlické dvojice Elišky a Milana Crháka.

Zakladatelem obchodní a politické dynastie své rodiny byl Joseph Kennedy, muž nabitý ctižádostí nejen pro sebe, ale i své děti, zvláště svého nejoblíbenějšího a nejstaršího syna, take Josepha. V době Mnichova byl americkým velvyslancem v Anglii. Těsně před začátkem války navštívil v Londýně spolu s americkým ministrem zahraničí Sumnerem Wellsem Winstona Churchilla. Churchill měl v ruce sklenici whisky se sodou (a zřejmě několik sklenic už v sobě) a štědře nabídl sklenici whisky Kennedymu, o němž věděl, že nepije. A pak, když se ho snažili přemlouvat, že by měl vyjednávat s Hitlerem (Roosevelt Kennedyho považoval za fašistu) se tak rozlobil, že je prakticky vyhodil. Po vyhlášení války Spojeným státem Německem a Itálií. Kennedy změnil názor a synové Joseph a Jack vstoupili do armády. Jack sloužil u námořnictva. Loď, které velel, byla rozříznuta japonským křižníkem, Jack byl zraněn, ale se svojí posádkou se přeplavili na malý ostrov a Jack se stal národním hrdinou. Joseph žártil, přesunul se do Evropy.

Hnětl Joseph Kennedy (zakladatel dynastie) svůj život z bláta? Jeho snaha přesvědčit Churchilla, aby jednal s Hitlerem nezvučí kovem, ale nevidím spojitost mezi ní a osudy jeho rodiny, zvláště druhých synů, ale i dcery.

Daleko jasnější je případ jiného zbožnovatele majetku a moci, Donalda Trumpa. Jeho cesta k bohatství a moci by mu sotva vysloužila cenu příkladného podnikatele a politického vůdce, jeho vztah k ženě, obvinění 16 žen, že je „pocitil“ neždoucí pozorností, šek na 130,000 dolarů pornohvězde s níž Trump měl údajně poměr, šekem, kterým se jí těsně před volbami pokoušel umlčet a který mu dnes ona nabízí vrátit, jestliže on jí dovolí zveřejnit informace o jejich vztahu. A nejvážnější prohrášek: zvláštní prokurátor prošetřuje vztahy mezi Trumpovou volební kampaní a Ruskem (Trump jednak v Moskvě už od šedesátých let minulého století plánuje postavit hotel a jistě má i jiné obchodní zájmy) v souvislosti s ruským ovlivňováním amerických presidentských voleb (Rusko a Putin jsou z podobné činnosti obviňováni i v jiných zemích, včetně České republiky). Zhoršující se vztahy mezi Ruskem a západem jsou ovlivněny otrávením bývalého ruského ruského agenta novičokem. Prohlášení britské vlády bylo podpořeno prohlášením vlády řady zemí, včetně Spojených států (prohlášení učinil americký ministr zahraničí Tillerson, dva dny na to byl Trumpem propuštěný a zvláště výmluvně vyslankyní USA u Spojených národů, Nikki Haley. Trump se s řadou vůdčích politiků ozval až dva dny později. Ale teprve 15. března vyhlásil sankce, které na Rusko odhlasoval americký kongres a které měly být na Rusko Trumpem uvaleny nejpozději před půldruhým měsícem.

Možná typickou ukázkou způsobu Trumpovy práce je jeho akce uvalení tarifu na ocel a aliuminum dovážených z jiných zemí včetně Kanady. Důvod? Tyto země podle Donalda Trumpa vyváží do USA víc, než od USA kupují. Jak k tomu závěru Trump dospěl? Když své rozhodnutí oznamoval, neznal fakta. Tak si je vytvořil. Jak později na televizi přiznal, na nesprávnost jeho informací ho upozornil kanadský ministerský předseda Justin Trudeau (Kanada a Velká Británie víc z USA dovážejí než do USA vyváží).

Za zmínku stojí, že Trump strávil den nedávných voleb ve volebním distriktu Pennsylvanie agitací pro republikánského kandidáta na úřad poslance do kongresu (V loňských presidentských volbách tento distrikt vyhrál rozdílem 22 %). Nezdá se, že presidentská podpora republikánskému kandidátu pomohla. Volby vyhrál, byť těsně, jeho demokratický soupeř Conor Lamb.

Donald Trump je člověk vybavený ohromnou energií, pracovitostí a řadou důležitých schopností. Je také prosátý nenasytou ješitností a ctižádostivostí, které mu dovolují vidět sama sebe jako největšího amerického presidenta, schopného řídit celý svět, jako brilantního

Pokračování na str 10

Evropská odpověď Trumpovi: 25procentní clo - zdraží americké motocykly, bourbon nebo džiny

Seznam amerických výrobků, které budou terčem nových cel, zahrnuje produkty z oceli a hliníku, zemědělské výrobky nebo například motocykly Harley-Davidson, kentucký bourbon nebo džiny Levi's. Opatření EU je podle Malmströmové zcela v souladu s pravidly Světové obchodní organizace (WTO) a bude zrušeno, jakmile Spojené státy odstraní svá cla na dovoz oceli a hliníku.

Spojené státy zavedly cla na dovoz oceli ve výši 25 procent a na dovoz hliníku ve výši deseti procent už v březnu. Evropská unie, Kanada a Mexiko měly z placení těchto poplatků prozatím výjimku, která ale koncem května vypršela.

Kanadská vláda následně oznámila, že od 1. července zavede odvetná cla na vybrané americké zboží, jehož roční dovoz do Kanady dosahuje hodnoty 16,6 miliardy kanadských dolarů (zhruba 280 miliard Kč). Kromě ocelářských výrobků bude terčem těchto cel také řada dalších produktů, včetně potravin a nápojů. Také Mexiko se rozhodlo uvalit cla na dovoz ocelářských a některých potravinářských produktů ze Spojených států.

Na seznam zvažovaných výrobků Evropská komise zařadila produkty z amerických států, odkud pocházejí významní republikáni a podporovatelé prezidenta Trumpa.

Rozhlas.cz-fin, per, ČTK

Fiddler's Dell Bar & Grill

Fully Licensed

Family owned & operated since 1954

European & Canadian Cuisine

**Slovak and Szegedin Goulash with Dumplings,
Fried Cheese, Schnitzel, Jaeger Schnitzel,
Chicken Paprikash, Perogies,
and many more items on the menu.**

Sun. Mon. Wed. Wings Night & Daily Specials

**20 Domestic & Imported Beers on Tap.
Pilsner Urquell, Czechvar.**

**Watch all Sporting Events on 6 TVs.
Heated Patio with TV.**

781 Annette Street @ Jane Street

Toronto ON M6S 2E4

Jozef Karol Tel. 416 767 8882

PORTRÉTY, KRESBY, OLEJOMALBY, KOLÁŽE

MARIA GABÁNKOVÁ

TEL.: (416) 535-8063

www.paintinggalleries.net

e-mail: gabankova@paintinggalleries.net

Pokračování ze str. 9

řečníka-před několika měsíci oznámil, že mexický prezident a skautský vůdce mu volali, aby mu gratuloval k nejlepší řeči, jakou kdy slyšeli - oba prohlásili, že s ním nemluví. Pravda jako mravní koncept pro něj neexistuje. Myslím si, že si svůj život uhnětl z bláta. Život na štěstí není tak temný jak by Trumpův svět naznačoval. Měl jsem možnost v televizi pozorovat pěkný výsek nedávných olympických her, na kterých stovky mladých a nadaných mužů a žen tak jako v slavné éře antického Řecka, přišlo soutěžit o prvenství ve svých disciplínách. Všichni z nich ulili své životy z nejvzácnějších „kovů“: svých talentů a z vůle vydupat ze svých kostí a svalů výkony, jaké svět dosud neviděl, výkony, jež budou zaznamenány pro věčnou paměť lidského rodu. Z těch stovek atletů jsem vybral tři jména: kanadskou dvojici krasobruslařů Tessu Virtueovou a jejího partnera Scotta Moira, a českou lyžařku Ester Ledeckou

Začnu s mladičkou Ester Ledeckou (navzdory tomu, že je jí teprve 22 roků, shromáždila záviděníhodnou sbírku medailí). Na letošní olympijské hry jela s úmyslem soutěžit ve dvou disciplínách. A i když jí to každý rozmlouval, Ester ve dvou disciplínách soutěžila.

A v obou vyhrála - jako první žena v historii-zlatou medaili. Nejdříve na lyžích v super G slalomu a o pár dní později v paralelním obřím slalomu na snowboardu. Doma se konaly parádní oslavy. Ale i pro nás (a někteří z nás už žijí mimo rodnou zemi sedmdesát roků) každý význačný úspěch zvláště mladých lidí cítíme jako rozkvetlé ráno v kousku země, kde jsme prožili své dětství a mládí.

Tessa Virtueová a Scott Moir získali zlatou medaili ve tancích na ledě. Ačkoliv výkony v krasobruslení byly všeobecně na vysoké úrovni, od začátku jejich programu jsem cítil, že jsem svědkem něčeho jedinečného, nejen pokud šlo o bruslení a choreografii jejich programu, ale i něco lidsky krásného. Z jejich vztahu vyzařovala vzájemná hluboká úcta, která programu vdechla atmosféru tajemství a vznešenosti lidského údělu. Aniž bych věděl proč, v hlavě se mi vracela slova Tomáše Masaryka: „Věčné věčnému nemůže ubližovat.“ Snad to bylo proto, že ve výkonu a vztahu Tessy a Scotta jsem cítil závan věčnosti.

Josef Čermák – květen 2018

Poznámka: Omlouvám se, že tento článek jsem objevil v elektronické poště až po návratu z ČR. Aleš Březina

EXPERIENCE EDENVALE AERODROME
A beautiful place to fly and dine

- Bistro 26 Restaurant
- Hangar Rentals
- Czech Manufactured Ultralight Aircraft for sale
- Self Serve Fuel Station
- Runway Lights
- Automatic Weather Observation Station (AWOS)

EDENVALE Aerodrome

BISTRO 26

5195 Hwy 26 East | Stayner, ON | L0M 1S0 | Tel: (705) 428.3112
 www.edenflight.com | www.bistro26.ca | info@edenflight.com

For reservations please call (705) 428.4703 or email us at info@bistro26.ca

Sejdeme se v Denveru

Tentokrát jsme se sešli na Masaryktownu a měli jsme možnost vidět dva filmy a poslechnout si vzpomínky Miloše Šuchmy na rok 1968, dobu před tím, vznik KANu a K231. Večer uspořádalo České velvyslanectví v Kanadě, které zastupoval velvyslanec Pavel Hrnčíř s manželkou. Přítomen byl i český konzul v Torontu Ivan Počuch.

Večer začal dvanáctiminutovým snímkem *Dějiny na osm Václava Táborského*, který letos na sv. Václava oslaví devadesát let. Od natočení filmu tedy uběhlo letos padesát let. Byl to vlastně poslední Táborského film před odchodem

Václav Táborský

do Kanady. V Kanadě působil v National Board of Canada. Založil v Kitcheneru vůbec první filmovou školu v Kanadě orientovanou na produkci. Dále působil na Algonquin College v Ottawě a na filmovém oddělení York University. V *Dějínách na osm* začal v dávné historii: Jedním z milníků je smrt Přemysla Otakara II. 26. srpna 1278, vznik Karlovy Univerzity v roce 1348, pokračoval pražskou defenestrací před Bílou Horou v roce 1618, revolučním rokem 1848, vznikem republiky 1918, prokračoval přes Únor 1948 a skončil aktuálně v roce 1968. Nedávno se mi dostalo do rukou video o tom, jak dnešní mládež neví nic o dějinách. V tomto dokumentu jsme mohli vidět, že před padesáti lety to nebylo moc lepší. Zároveň to ukazovalo nadějnou atmosféru Pražského jara.

Jan Šíkl

V závěru večera Jan Šíkl z Prahy uvedl filmovou koláž z amatérských filmů rodiny Čvančarů *Sejdeme se v Denveru*. Tvůrce filmu vystudoval pražskou FAMU obor režie dokumentární tvorby. Vytvořil pět dokumentárních filmů, třináct zakázkových filmů, jedenáct scénářů pro hrané filmy, řadu dokumentů pro Českou televizi. Získal *Cenu Pavla Kouteckého* či *MFDF Jihlava 2005 a 2006, Trilobit a Elza*. Jako předloha filmu zřejmě sloužila stejnojmenná kniha Františka Čvančary, která vyšla v nakladatelství *Toužimský, Moravec* v roce 2014. Historické záběry z rodinného alba jdou až do doby První republiky, kdy také končí období svobodného filmu. Protektorát již westernům nepřál, ale přesto

půjčovna filmů na pražském Žižkově přeživala. Konec přišel po roce 1948. Záminkou pro likvidaci soukromého kina byla i třeba špatná reprodukce sovětské hymny. František Čvančara byl v druhé polovině padesátých let odsouzen a strávil dva roky v kriminále pro pobuřování. Po návratu z vězení zkusil opět točit rodinné filmy a u své záliby zůstal i po emigraci do Kanady. Šiklovi se podařilo z kamínků někdy velice drobných, místy se jedná jen o několikavteřinové záběry, zrekonstruovat příběh dvou generací Čvančarovy rodiny. Na filmu je zajímavé, že nepoužívá politické stereotypy, nestězuje si na dobu, pouze o ní vypráví. Zároveň si můžeme uvědomit určitý posun v době. To, co bylo tehdy normální, dnes by asi neprošlo přes cenzuru. Vidíme také, jak každý pokrok přináší neúctu k předchozí generaci: Zvukový film znamenal, že se zničila většina němých filmů. Přestal o ně být zájem. Kolik černobílých fotografií skončilo na smetišti, ale až teprve v poslední době se vracíme ke klasické černobílé fotografii. Většinou si jedna generace neváží toho, co přinesla předchozí generace a objevuje *retro*.

Aleš Březina

Závažné prohlášení synodu Českobratrské církve evangelické

Synod Českobratrské církve evangelické, který se sešel v Litomyšli ve dnech 31. 5. až 2. 6. 2018, přijal toto prohlášení: *Českobratrská církev evangelická je spjata se společností, ve které žije. Proto nesmíme připustit, aby někdo o své vlastní vůli například určoval, co smí herci hrát, nebo na co se smí diváci dívat, jak se stalo při divadelním představení Naše násilí a vaše násilí v Brně 26. 5. 2018. Nejde nám o interpretaci divadelní hry. Odmítáme však, aby skupiny spojené s fašismem či neonacismem používaly křesťanské hodnoty jako zástěrku pro své jednání.*

V následování Krista se setkávají lidé všech ras a národů, sociálního a ekonomického postavení. Proto odmítáme, aby lidé, kteří šíří nenávist a brání svobodě, mluvili jménem křesťanů.

Litomyšl 2. 6. 2018, 4. zasedání 34. synodu Českobratrské církve evangelické

V lednu 2015 došlo k útoku na redakci časopisu *Charlie Hebdo*. Brzy potom se rozšířil slogan *Je suis Charlie*. (Já jsem Charlie). Tehdy jsem se k tomuto sloganu nepřipojil. Nemyslím si, že je správné posmívat se víře druhého člověka. Nevidím nic krásného, když křesťané zasměšňují židy, protestanti katolíky nebo jak psal Alois Jirásek v *Temnu*, když tajní evangelíci museli potupit symbol své víry kalich v první polovině osmnáctého století. Spíše se mohu ztotožnit s jiným heslem *Je suis Ahmed* (*Jsem Ahmend*), pocházející od muslimského spisovatele Dyaba Abou Jahjaha. Jednalo se o policistu Ahmeda Merabeta, který byl muslimského

vyznání a zahynul, když bránil právo časopisu *Charlie Hebdo* vysmívat se jeho víře a kultuře.

Nyní došlo k něčemu podobnému u nás. Míra násilí je nesrovnatelně jiná, ale princip je podobný. Násilím *slušných lidí* bylo znemožněno divadelní představení *Naše násilí a vaše násilí*. O pozadí divadelní hry a autorovi Oliveru Frlićovi chodí různé legendy například, že se jedná o krajně levicového marxistu. Ve skutečnosti vystudoval v Záhřebu teologii a filosofii na Filozoficko-teologickém institutu Tovaryšstva Ježíšova. Frlić ve hře upozorňuje na násilí, kterého se dopouštěli na muslimských ženách lidé, kteří se hlásí také křesťanství a ke křesťanským hodnotám a že my v Čechách nejsme osvobozeni od nacionalismu, místo *člověka* (humanity) porodí žena českou vlajku (nacionalismus). Jestliže se podívám zpět do devadesátých let na film Jana Švankmajera *Konec stalinismu v Čechách*, kdy se rodí malí Stalinové natření červenomodrobíle, tak se jedná o podobné podobnosti. Tehdy to nikomu nevadilo. Těmto ochráncům *křesťanských hodnot* však zřejmě ale nevádí takové zákony jako maďarský *Stop Soros*, který trestá podporu nelegální migrace a míří hlavně proti nevládním organizacím, které zajišťují pomoc migrantům bez práva na azyl. Po přijetí zákona může být trestán každý, kdo podá běženci vodu, kdo svezou stopaře (není to náhodou migrant?). Parlament ovládaný vládní stranou *Fidesz* schválil i ústavní dodatek bránící příslušníkům „cizích populací“ usadit se v Maďarsku. Pro jistotu by měl maďarský parlament přijmout zákon o nové bibli, kde by chybělo Lukášovo evangelium nebo alespoň chyběla desátá kapitola o milosrdném Samaritánovi.

Je otázkou proč hra *Naše násilí a vaše násilí* způsobila v *nejateističtější zemi* v Evropě takový poprask a zákon útočící na základ křesťanství v Maďarsku se stane právní normou.

Aleš Březina

jiri ladocha

June 21 - July 22 2018

RECEPTION Thursday June 21 5-8

ARCHITECTONICS

the modern. toronto

68 Abell St. Abell Alley Toronto, ON M6J 0B1

OPENING HOURS Wed - Fri 12 - 8 Sat - Sun 11 - 6

Jiri Ladocha is represented by SHELDON ROSE GALLERY

www.themodernartoronto.ca

Chtěli byste sledovat a ovládat televizní vysílání z pohodlí vaší pohovky?

Kábllovka

Your Connection To Home

onlineTV1.com

www.onlineTV1.com

The future of IPTV

Za jednu cenu \$28.99 na měsíc máte dvě služby – Kablovka.com i OnlineTV1.com

Česká a Slovenská televize ... jednoduše a bez počítače! ☎ 1-970-300-2044

Toronto v extázi

A nejen Toronto, ale i Montreal a Edmonton. Mistrovství světa v roce 2026 by mělo zaměřit, jak do Spojených států a Mexika, tak i do Kanady. Tento trojlístek navzdory politickým neshodám v poslední době byl vybrán delegáty FIFA v předvečer MS v Rusku. Kanada se již v minulosti jednou pokoušela o světový šampionát v roce 1986, když Brazílie z finančních důvodů šampionát odřekla. FIFA však v nouzi dala přednost Mexiku, kde se konalo MS v roce 1970. Ve skutečnosti se ani zástupci FIFA do Kanady nepřijeli podívat. Ve Spojených státech se však největší fotbalový svátek konal o osm let později a nutno říci, že se pořadatelům podařilo vyprodat téměř všechna utkání a skutečně dostat *soccer*, jak se zde říká *evropskému fotbalu*, do severní Ameriky. Kanada mohla dát k dobru úspěšný šampionát juniorů do 20 let v roce 2007, kdy Češi prohráli ve finále s Argentinou 1:2 a MS žen v roce 2015, které se konalo v Montrealu, Edmontonu, Vancouveru, Winnipegu, Ottawě a Monctonu v Novém Brunšviku. Ironií je, že Vancouver, který se nejvíce zasloužil o úspěch tohoto turnaje, nakonec v kandidatuře pro MS v roce 2026 není. Ačkoliv kanadská média dávají přednost hokeji, baseballu, košíkové či americkému nebo kanadskému fotbalu, tentokrát přinesla zprávu o udělení MS zemi Javorového listu na prvních stranách a televizní stanice měly tuto zprávu jako první dokonce i před výsledky jednání Donalda Trumpa s Kim Čong-unem. Nutno k tomu přičíst i skutečnost, že Toronto vloni vyhrálo, jak kanadské mistrovství, tak MLS a málem se proboujvalo do Mistrovství světa fotbalových klubů, když ve finále

Poháru mistrů Severní Ameriky nejprve prohrálo v Torontu s mexickým Chivas 1:2,

Hagglund bojuje s washingtonským Acostou

ale v odvetě v Gudalajaře dokázalo zvítězit stejným výsledkem. Rozhodovaly tedy penalty, v kterých byli nakonec úspěšnější Mexičané.

Oslavy z přidělení MS se přenesly i na stadion BMO Field, kde se ten večer hrálo utkání MLS mezi Torontem FC a washingtonským DC United. Odpoledne před utkáním se však v Torontu strhla krátká a prudká bouře, která způsobila, že část města byla bez elektrického proudu. Přesto před utkáním vysvitlo slunce, ale silný vítr pokračoval a domácí se marně hledali na hřišti. Spíše to vypadalo, že dojde k trapasu, protože po prvním poločase to bylo 0:3 a to ještě další tři vyložené šance zneškodnil torontský brankář

Bono. Poměr střel na branku byl dokonce 0:8. Diváci i novináři nevěřičně kroutili hlavou. Jenže hráči v rudých dresech nastoupili do druhého poločasu jako vyměnění a v 56. minutě Jonathan Osorio poprvé rozvlnil síť za zády brankáře Ousted. Když o osm minut později rodák z Barcelony Victor Vázquez dal kontaktní gól, dvaadvacet tisíc diváků se probudilo a hnalo torontské fotbalisty dopředu, což vyústilo ve vyrovnávací gól

Nicka Hagglunda v 86 minutě. Ještě jednou však stadion na břehu Ontarijského jezera ztichl – to když Yamil Asad dal svou druhou branku v utkání a čtvrtou branku hostujícího týmu. Jenže to ještě nebyl konec, TFC se ještě jednou vzchopilo a byl to opět Nick Hagglund a opět hlavou, který uzavřel skóre na 4:4. Není divu, že takto divoký zápas byl skvělou reklamou i pro kanadskou televizi v předvečer MS v Rusku.

Aleš Březina – Toronto

Poháry

Mistrovská Plzeň postoupila přímo do Ligy mistrů a shrábne vstupní bonus 380 milionů korun! Vicemistr Slavia bude hrát kvalifikaci o Ligu mistrů ve 3. předkole. Pokud nepostoupí, bude hrát Evropskou ligu a získá bonus 80 milionů korun. Třetí Jablonec má jistou účast v Evropské lize. Čtvrtá Olomouc začne ve 3. předkole EL. Pátá Sparta sehraje první zápas již v 2. předkole EL 19. července 2018. (sport.cz)

Česká liga - závěrečná tabulka

1. Plzeň	30	20	6	4	55:23	66
2. Slavia	30	17	8	5	50:19	59
3. Jablonec	30	16	8	6	49:27	56
4. Olomouc	30	15	10	5	41:22	55
5. Sparta	30	14	11	5	43:25	53
6. Liberec	30	13	7	10	37:35	46
7. Bohemians	30	9	11	10	30:29	38
8. Teplice	30	8	10	12	32:40	34
9. Boleslav	30	9	7	14	31:43	34
10. Zlín	30	8	9	13	31:48	33
11. Dukla	30	9	5	16	32:55	32
12. Baník	30	7	10	13	36:43	31
13. Slovácko	30	6	13	11	23:32	31
14. Karviná	30	7	9	14	32:40	30
15. Jihlava	30	8	6	16	30:48	30
16. Brno	30	6	6	18	20:43	24

Slovensko – play off's o EL Semifinále: Žilina-Nitra 5:0, Trenčín-Ružomberok 4:2. Finále: Žilina-Trenčín 1:2. Baráž o udržení: Skalica-Senica 2:1 a 0:1. Sestoupil Prešov.

Slovenská Fortuna liga

O titul

1. Trnava	32	20	4	8	41:28	64
2. Slovan	32	17	8	7	58:37	59
3. Dun. Streda	32	16	9	7	46:32	57
4. Žilina	32	17	2	13	63:51	53
5. Trenčín	32	15	6	11	75:47	51
6. Ružomberok	32	10	10	12	36:39	40

O záchranu

1. Nitra	32	11	12	9	33:29	45
2. Michalovce	32	11	8	13	35:34	41
3. Podbrezová	32	11	5	16	29:43	38
4. Z. Moravce	32	8	7	17	39:52	31
5. Senica	32	6	8	18	29:58	26
6. Prešov	32	5	11	16	22:56	26

Signature Realty
IND. OWNED & OPERATED BROKERAGE

Rosti Brankovsky

Broker
Jedinečné služby

Jak prodat dům nebo kondo?

Rosti Brankovsky, který má hodně zkušeností s prodejem, to může udělat za vás.

Jak koupit dům nebo kondo?

Když vidíte inzerát nebo nápis *Dům na prodej*, Rosti Brankovsky vám ho může ukázat.

Jsem tu pro vás!

Royal Le Page, Signature Realty
Independently owned and operated brokerage
416/443-0300 - direct 416/917-2241

www.brankovsky.com * e-mail: rostib@rogers.com

UNIGLOBE Enterprise Travel

blanka@premieregroup.com

- Tailor Made Holidays
- Travel Insurance
- Ocean/River Cruises
- Air Tickets

1221 Yonge Street (at Summerhill subway)
Toronto, M4T 1W4
Tel: 416 504 3800 Ext: 1
Toll Free: 1 800 825 7577
Fax: 416 598 1311

MEMBER OF:

1810380

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

Go, See, Experience

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

Bloor St. W. Danforth Ave.

Ossington Ave. Broadview Ave.

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

